

Tati i la pantalla.

Per mi, com per molts cineastes, PARADE és una evolució. No és una mirada cap endarrera, és un pas endavant. Més que en els meus altres films, cal mirar, comprendre i provar de fer una pròpia interpretació del que representen les imatges. Es potser -i d'aquí ve la decepció de molta gent- l'única vegada que he provat de trencar el vidre que existeix entre l'espectador i la pantalla. Trencant aquest vidre, l'espectador del circ i l'espectador de cinema esdevenen el mateix espectador.

Sóc segurament un dels rars cineastes que deixen que la gent parli durant la projecció, aplaudeixi, si vol, xiuli, se'n vagi si s'avorreix... Això no canvia res de les meves intencions, És aquí on el film té la seva importància.

PARADE demostra que un joglar pot esdevenir pintor de parets i que un home de negocis també té ganes de tornar-se pallasso.

He donat, aproximadament, unes indicacions. Ho he fet únicament per respecte, però no vull que aquest film, com s'ha escrit molt sovint, es cregui que va ser fet per sortir d'una mala situació. En rodar tot el film en video, he pres riscos tècnics, com sempre. L'única cosa que us vull dir és que sóc aquí per aportar-voç, a la vostra vida, un petit somris. És tot.

EXTRACTE DEL COL·LOQUI

Pregunta: "On fou rodat el film?"

Resposta: "A Estocolm".

P.: "Els números de PARADE corresponen a una sola representació d'un sol circ?"

R.: "Són números de circ escollits entre diferents circs, adaptats amb petites variacions".

P.: "Hi ha una sèrie de figures al públic que remarquen encara més el nivell de ficció del film. Hi ha part del públic que són figures fotografiades. Tenint en compte que la transposició espectadors/actors està molt clara, quin altre significat dóna a tot això?"

R.: "Hi ha, sovint, espectadors que miren els films de manera passiva. Se'ls comprèn millor si estan fotografiats. En canvi, és llàstima que no hi hagi hagut nens entre el públic, perquè he vist sessions amb infants en què ells intentaven refer els números, i és molt divertit. A més, férem un espectacle on podien maquillar-se, i ho feien amb joia. Avui, tinc la impressió que interessin les coses dramàtiques. Les persones són cada vegada més serioses, i ens costa intervenir en aquest aspecte seriós de la vida. De tota manera, la gent del "music-hall" i del circ us explicarien millor que jo què és PARADE".

TOT SOPANT

No és cert, com s'ha escrit sovint, que PARADE sigui una pel·lícula de circumstàncies i rodada amb pocs mitjans. Com tampoc és cert que fos un rodatge a partir d'una companyia de circ amb la qual, es diu, que jo feia una "tourné" per recaptar diners a fi de superar la suposada defeta econòmica que em produïren PLAYTIME i TRAFIC. En primer lloc, la inversió a TRAFIC es cobrí sobradament. Segon, jo no poso diners en els meus films i, en canvi, cobro drets d'autor. Tercer, PARADE és un film car, perquè fou rodat amb quatre càmeres de video, una muntada a un camió, es rodaren quaranta hores de pel·lícula. Després, vaig procedir a la selecció de fotogrames, els vaig passar a 16 mm. i els vaig muntar.

TRES DIES JA

-He vist Jacques Tati quan sortia del cotxe, l'he vist quan pujava, l'he vist quan entrava, l'he vist asseure's, el veig i el sento parlar, i no sé si estic davant de Jacques Tati o de M. Hulot.

-En el meu comportament, hi ha una mica d'erotisme, perquè he esdevingut un meravellós presoner de M. Hulot: tot allò que és oficial no m'agrada; el que és simple, lliure, alegre plau a M. Hulot i em plau a mi. Si aquest vespre hagués arribat amb un xofer i un Rolls, us haurieu estranyat, i jo també. Aquesta estona agradable que passo amb vosaltres no s'hagués esdevingut. Perquè la simplicitat de M. Hulot existeix també fora del cinema. Crec que jo tinc aquesta sinceritat i estic content que em compareu a M. Hulot.

(Col·loqui corresponent a la taula rodona del dia 19 de maig)

Quinze persones despedirem Jacques Tati i la seva muller el diumenge, 23 de maig, a les 9.25 del vespre. Els havíem anat a buscar a Sitges, on van descansar un parell de

MB UES TATI

dies, després de les atrafegadíssimes jornades del 19 i el 20. Pel camí, Tati volgué saber la nostra opinió sobre el que creia haver vist -"A Espanya, hi ha un desfasament entre el camp i la ciutat. No sembla que la gent del món rural hagi assimilat el món modern. Aquesta societat no dóna la impressió d'estar cohesionada"; es senti satisfet quan li vam donar la raó i així ho expressà a la seva muller: ens parlà de futbol -"El Barcelona-Standard va ser un partit molt brut. Si s'arriba a jugar a Liège, el Barcelona no hagués guanyat"; es mostrà políticament escèptic; ens digué el que havia observat dels públics de "music-hall" -"El millor públic és el berlinés. Després, el londinenc. També hi ha molta afició als Estats Units. A París, no massa"; expressà la seva opinió sobre els distribuïdors espanyols i italians -"Són molt informals"; i, quan parlà de les seves pel·lícules -"Funcionen molt bé a Alemanya, força bé a Estats Units. Algunes estan prohibides a la URSS, JOUR DE FÊTE, per exemple, perquè diuen que ridiculitza un funcionari"-, mirà encuriós la

nostra reacció en dir-nos que "Confusions", el títol del film en què està treballant, "és un bon títol". Després, més d'una hora al bar de l'estació de França -"He pres molts apunts a Sitges, m'he dedicat a mirar, a observar"-i, finalment, ja dins del tren, la seva figura que, en un darrer gest còmic, ens obligava a recordar, altre cop, que ell és "un meravellós presoner de M. Hulot".

Com a M. Hulot havia arribat a Barcelona quatre dies abans i havia hagut de rebre la primera escomesa de la premsa, tot just posar el peu a terra. Semblava cansat, però el seu humor era excel·lent. Parlava, i interpretava tot parlant. Mirava, amb una candorosa simpatia i, alhora, amb una sornegueria d'home madur, ja de passada de moltes coses. M. Hulot s'havia fet gran, però aquest Jaques Tati que teníem davant nostre era el que ens havíem imaginat i, de fet, tantes vegades havíem vist. Signava i signava autògrafs -ja no pararia de fer-ho- i dibuixava qualsevol cosa damunt: un apunt de la seva silueta, aquella bicicleta de JOUR DE FÊTE...

Durant els dos dies següents, el personatge es va anar dibuixant: ens va explicar un cabàs d'anècdotes, algunes potser elegantment inventades, amb el seu parlar lent i pausat; va concedir totes les entrevistes que se li van demanar; es va mostrar interessat pels escrits que sobre la seva persona apareixien a la premsa... El dimecres, abans de la taula rodona, ens va parlar de Cannes i del fals teatre que l'envolta. No semblava pas entusiasmat amb els homenatges oficials. L'estatueta que li van donar "pesava massa". Deia: "Tothom em va venir a rebre, però ningú em va anar a despedir". El dijous a la tarda, va parlar-nos de cinema. Anomenà Bresson, Dreyer, Hitchcock... i els seus, W.C. Fields, Chaplin, Keaton, Linder, Laurel i Hardy... No li agrada pas massa Jerry Lewis. Es mostrà neguitós quan va veure que arribàrem tard a la sessió. Deia que un sector del públic busca, a les pel·lícules, significats amagats que no hi són i que "les coses són molt més senzilles" i estava preocupat quan es traduïen les seves paraules, perquè "no sé si se m'entén bé".

Roda de premsa a l'estació de França.

Diumenge a la tarda, al tren, Jacques Tati i la seva muller no van poder facturar les maletes, perquè no estaven tancades hermèticament, i les van haver de posar, on van poder, dins del seu compartiment. Tots vam pensar en els germans Marx. Menys Tati, possiblement. El "gag" sorgeix en el moment més impensat, forma part de la vida quotidiana. Només cal saber veure'l: nosaltres, parlant amb el revisor per provar de solucionar el problema; la senyora de Tati, un xic molesta, explicant que no havien tingut cap dificultat en el viatge d'anada; les maletes, enmig del passadís. Distant, Jacques Tati, com tantes vegades M. Hulot, feia un posat entre divertit i sorprès.

**Alliance Française
Cine Club Sabadell**

Reportatge fotogràfic de Joan Antoni Farran

"Au revoir, M. Tati!"